

Tilinpäätös

Finavia lyhyesti

Lentoasemayhtiö Finavian tavoitteena on tehdä matkustamisesta sujuvaa ja mutkatonta. Mahdollistamme hyvät lentoyhteydet Suomesta maailmalle koko maan kattavan lentoasemaverkostomme kautta. Päälentoasemamme Helsinki-Vantaa on johtava eurooppalainen kauko- ja vaihtoliikenteen solmukohta.

Kehitämme ja ylläpidämme lentoasemia sekä johdamme isoja kokonaisuuksia vaativista rakennuskohteista monimutkaiseen logistiikkaan, ihmisvirtoihin ja dataan. Yhteistyössä asiakkaidemme ja kumppaniemme kanssa edistämme suomalaisten liikkumista ja Suomen kansainvälistä kilpailukykyä.

Kannamme vastuun toimintamme vaikutuksista ihmisiin, ympäristöön ja yhteiskuntaan. Vastuullisuutemme ytimessä ovat turvallisuus, kestävä kehitys sekä saavutettavuus. Vastuullisuus muodostuu Finaviassa yksityiskohdista, joista jokainen on tärkeä.

Me Finavialla teemme työtä, jota ilman maailma olisi kaukana.



Finavian vastuullisuus on kokonaisuus, jossa jokaisen yksityiskohdan on oltava kunnossa. Yksityiskohdista syntyvät turvalliset ja tehokkaat yhteydet maailmalle, kunnianhimoinen ympäristötyö, innostava työyhteisö ja maailmanluokan matkustajakokemus – hyvien asioiden ketju.



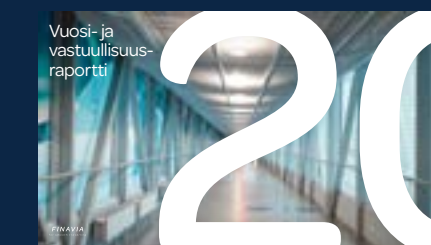
Sisältö

Hallituksen toimintakertomus	4
Tilinpäätös	8
Konsernin tuloslaskelma	9
Konsernin tase	10
Konsernin ja emoyhtiön rahoituslaskelmat	12
Finavia Oyj:n tuloslaskelma	13
Finavia Oyj:n tase	14
Konsernin ja emoyhtiön tilinpäätösten liitetiedot	16
Hallituksen allekirjoitukset	28
Tunnuslukujen laskentakaavat	29
Tilintarkastuskertomus	30

Finavian vuosikertomus 2020

Finavian vuoden 2020 raportointikokonaisuus koostuu vuosikatsauksesta ja vastuullisuusraportista, hallinto- ja palkitsemisselvityksestä sekä tilinpäätöksestä, jotka julkaistaan erillisinä PDF-dokumentteina verkkosivuillamme.

www.finavia.fi



Vuosikatsaus kokoaa yhteen Finavian liiketoiminnan ja vastuullisuuden tavoitteet ja saavutukset sekä sisältää toimitusjohtajan katsauksen.

LUE LISÄÄ



Hallinto- ja palkitsemisselvitys sisältää kuvauksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen.

LUE LISÄÄ



Tilinpäätös sisältää hallituksen toimintakertomuksen ja tärkeimmät tiedot Finavian taloudesta kuluneelta vuodelta.

LUE LISÄÄ

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Vuoden 2020 alussa Aasiasta levinnyt koronapandemia muutti Finavian toimintaympäristöä ennennäkemättömästi. Useat valtiot asettivat matkustusrajoituksia ja niitä tiukennettiin pitkin vuotta, minkä seurauksena globaali lentoliikenne väheni voimakkaasti ja tyrehtyi osin kokonaan.

Kansainvälisen ilmakuljetusliitto IATA:n (International Air Transport Association) mukaan matkustajamäärät laskivat globaalisti 60 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. EU-alueella liikenne laski 73 prosenttia ja koko Euroopassa 70 vuoteen 2019 verrattuna. Finavian lentoasemilla matkustajamäärä laski 75 prosenttia, 6,4 miljoonaan.

Lentorahtiliikenteen määrä laski Euroopassa 12 prosenttia. Finavian lentoasemilla lentoyhtiöiden kuljettaman rahdin määrä laski 38 prosenttia ja oli 145 548 tonnia. Vuoden aikana 32 lentoyhtiötä eri puolilla maailmaa hakeutui konkurssiin.

IATA on arvioinut, että lentoliikenne palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle aikaisintaan vuonna 2024. Liikenteen elpyminen edellyttää koronaviruksen laantumisen ja matkustusrajoitusten purkamisen lisäksi lentotarjonnan ja -kysynnän palautumista. Myös globaali talouskehitys ja yleinen yhteiskunnan elpyminen vaikuttavat siihen, millaisella aikataululla matkustaminen toipuu.

Toimintaympäristössä vaikuttivat vuoden aikana myös terveyturvalliseen matkustamiseen tehdyt panostukset lentoasemilla ja koko palveluketjussa. Viruksen leviämisen estämiseksi Finavia käynnisti tammikuussa 2020 tehostetun siivouksen ja hygieniatimenpiteet sekä teki vuoden aikana lukuisia muutoksia lentoase-

mien matkustajaprosesseihin. Yhteistyö eri viranomaisten, kuten terveysviranomaisten, kanssa oli tiivistä. Finavia ohjasi, opasti ja tiedotti matkustajia turvallisen ja sujuvan lentomatkan mahdollistamiseksi.

Matkustajamäärien ja yhteyksien kehittyminen

Vuosi 2020 oli Finavian lentoasemilla hiljainen, sillä koronapandemian vuoksi maaliskuussa asetetut matkustusrajoitukset puodottivat matkustajamäärät poikkeuksellisen alhaalle. Reitti- ja tilauslennoilla lensi yhteensä 6 400 583 matkustajaa, mikä oli 75 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Lentoja (liikenneilmailun reitti-, tilaus- ja taksiliikenteen matkustaja- ja rahtilennot) oli yhteensä 93 640 (-63 %).

Helsinki-Vantaalla matkustajien määrä supistui 77 prosenttia vuodesta 2019, ja matkustajia oli 5 053 134. Pohjoismaisilla verrokikentillä matkustajamäärät putosivat koronapandemian vuoksi lähes yhtä paljon. Tukholman Arlandan lentoaseman matkustajamäärä väheni yhteensä 75 prosenttia, Kööpenhaminan 75 prosenttia ja Oslon 68 prosenttia.

Helsinki-Vantaan markkina-asema kansainvälisenä vaihtoliikennekenttänä heikkeni hieman kilpaileviin vaihtolentoasemiin verrattuna. Vaihtomatkustajien määrä kansainvälisillä lennoilla putosi 80 prosenttia, mikä oli hieman enemmän kuin Euroopan kentillä keskimäärin.

Helsinki-Vantaalta oli vuoden lopussa 54 (186) suoraa lentokohdetta. Vuoden aikana lentoyhtiöt joutuivat perumaan useita jo suunniteltuja reittiavauksia.

Alueellisilla verkostolentoasemilla oli yhteensä 1 347 449 matkustajaa (-68 %). Suomen matkailulle keskeisten Lapin lentoasemien matkustajamäärä oli 678 864. Loppuvuodesta kotimaan matkailu jonkin verran lisääntyi, mutta se ei riittänyt kompensoimaan kasvainvälisen matkustuksen merkittävää vähentymistä. Lapin lentoasemien matkustajamäärä laski yhteensä 54 prosenttia.

Laskeutuneet lennot sekä matkustaja- ja rahtimäärät on eritelty lentoasemittain Vuosi- ja vastuullisuusraportti sivulla 61.

Vuoden 2020 aikana Finavia oli mukana kehittämässä matkaketjuja, jotka yhdistävät lentämisen sujuvaksi ja ympäristötehokkaaksi osaksi muita matkustusmuotoja. Finavia jatkoi suunnittelua Helsinki-Vantaan multimodaalin matkakeskuksen toteuttamiseksi ja oli mukana Suomi-rata Oy -hankeyhtiön neuvotteluissa sekä liittyi hankeyhtiön osakkaaksi.

Strategian toteutus

Finavia keskeytti syksyllä 2019 alkaneen strategiapäivityksen ja laati suunnitelman selviytyäkseen poikkeuksellisen vaikean tilanteen yli. Suunnitelmassa keskityttiin taloudellisten toimintaedellytysten ja terveysturvallisuuden varmistamiseen sekä vahvuuksien ja kilpailukyvyyn turvaamiseen. Helsinki-Vantaan ja Lapin lentoasemien investointiohjelmaa päätettiin jatkaa, sillä niiden valmistuminen oli loppusuoralla. Näin voitiin muun muassa välttää keskeyttämisestä aiheutuvat lisäkustannukset. Laajennukset rakennetaan tulevaisuuden tarvetta varten, sillä matkustajamäärän ennustetaan kasvavan pandemiaa edeltävälle tasolle muutama vuodessa.

Vastuullisuuden merkitystä toiminnan kehittämisessä painotettiin entistä enemmän. Finavia edisti ilmasto-ohjelmaansa ja ponnisteli vähentääkseen lentoasemiensa päästöjä edelleen. Finavian lentoasemat ovat jo nyt hiilineutraaleja. Tulevaisuuden tavoitteena on saavuttaa nettonollapäästöt, mikä tarkoittaa, ettei Finavian toiminnasta synny hiilidioksidipäästöjä. Osana vastuullisuuttaan, Finavia panosti merkittävästi myös turvallisen matkustamisen varmistamiseen lentoasemillaan.

Finavia oli mukana useissa yhteistyöhankkeissa, joiden tavoitteena on vähentää koko lentoliikennealan päästöjä. Finavia oli muun muassa mukana rahoittamassa Suomen ensimmäisen sähkölentokoneen testausta ja kehittämistä.

Liiketoiminnan kehitys

Finavialla on kaksi liiketoiminta-alueita: Helsinki-Vantaan lentoasema ja Lentoasemaverkosto. Finavian palveluja lentoliikenteelle täydentää tytäryhtiönä toimiva Airpro Oy ja sen tytäryhtiö RTG Ground Handling Oy. Airpro Oy yhtiöitti koulutustoimintansa Airpro Academy Oy:ksi. Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2021 alussa.

Lisäksi Finavia on osakkaana (49 %) LAK Real Estate Oy:ssä, joka omistaa, vuokraa ja kehittää pääosin Helsinki-Vantaan lentokenttäalueella sijaitsevia toimi- ja logistiikkatiloja.

Finavia-konserni käynnisti maaliskuussa mittavan 200 miljoonan euron säästöohjelman. Siihen sisältyi sekä investointien priorisointia ja karsimista että operatiivisten kulujen vähentämistä. Säästöjä haettiin palvelu- ja materiaalihankinnoista, hallinnolli-

sista kuluista sekä henkilöstökuluista. Kustannuksia säästettiin supistamalla lentoasemien palveluita ja aukioloaikoja sekä sulkeamalla terminaalitiloja ja kiitoteitä väliaikaisesti ja lomauttamalla henkilöstöä. Loppuvuonna Finavia sekä tytäryhtiö Airpro joutuivat irtisanomaan henkilöstöä.

Helsinki-Vantaan lentoaseman liiketoiminnan liikevaihto laski 64,2 prosenttia 98,3 miljoonaan euroon vuonna 2020. Liikevaihdon romahtus johtui koronapandemian aiheuttamasta merkittävästä liikenteen supistumisesta.

Helsinki-Vantaan kehitys- ja investointiohjelma eteni vuoden 2020 aikana suunnitellusti. Uuden pääsisäänkäynnin sekä uusien tulo- ja lähtöaulojen rakennustyöt jatkuivat. Rakenteilla oli myös porttialue 37–39:n laajennus, joka tuo lisää kapasiteettia ja joustavuutta valmistuessaan vuonna 2021. Rakenteilla ollut uusi pysäköintihalli valmistui syyskuussa, mutta sen käyttöönottoa siirrettiin vähäisen matkustajamäärän vuoksi.

Helsinki-Vantaan lentoasema valittiin omassa kokoluokassaan Pohjois-Euroopan parhaaksi lentoasemaksi Skytraxin kansainvälisessä lentoasemien palvelututkimuksessa vuonna 2020. Lisäksi ACI:n kansainvälisen Airport Service Quality (ASQ)-tutkimuksen mukaan matkustajat arvioivat Helsinki-Vantaan lentoaseman asiakaskokemuksen omassa kokoluokassaan parhaaksi. Samassa tutkimuksessa matkustajat arvioivat lentoaseman terveysturvallisuustoimenpiteet koko Euroopan parhaiksi.

Lentoasemaverkostoliiketoiminta vastaa palveluiden tuottamisesta lentoyhtiöille ja matkustajille Finavian alueellisilla lentoasemilla. Liiketoimintaan kuuluu 18 kaupallisen liikenteen lentoasemaa ja kaksi lentoasemaa, joilla harjoitetaan vain sotilas- ja yleisilmailua. Vuonna 2020 lentoasemaverkostoliiketoiminnan liikevaihto laski 45,6 prosenttia ja oli 37,5 miljoonaa euroa.

Finavian 60 miljoonan euron investointiohjelma Lapin lentoasemiin saatiin päätökseen. Kittilän lentoaseman matkatavara- ja lähtöselvityspalvelut avattiin uudistettuna vuoden lopussa.

Jyväskylän lentoasemalla toteutettiin kiitotien peruskorjaus.

Joensuun lentoasemalle suunniteltu kiitotien peruskorjaus päätettiin lykätä.

Finavia ja Enontekiön kunta allekirjoittivat 16.11.2020 sopimuksen Enontekiön lentoaseman siirtymisestä kunnan omistukseen ja ylläpidettäväksi heinäkuussa 2021.

Airpro-alakonserni tuottaa lentoliikenteen maahuolinta-, turvatarkastus-, matkustamo -ja asiakaspalveluita lentoliikenteen toimijoille. Vuoden 2020 aikana koronapandemia vaikutti myös Airpro-alakonsernin liiketoimintaan. Henkilöstöä lomautettiin määräaikaisesti tai toistaiseksi. Airpro-alakonsernin liikevaihto laski 60,6 prosenttia ja oli 29,4 miljoonaa euroa.

Liikevaihto ja tulos

Finavian kannattavuus sekä tulos romahtivat vuoden 2020 aikana koronapandemian vuoksi.

Finavia-konsernin vuoden 2020 liikevaihto laski 61,3 prosenttia ja oli 150,6 miljoonaa euroa (389,2). Liikevaihdon lasku heijasteli matkustajamäärien laskua. Lentoliikennetuotot laskivat 63,2 prosenttia ja olivat 77,8 miljoonaa euroa (211,3).

Muiden kuin lentoliikennetuottojen osuus liikevaihdosta oli 48,3 prosenttia (45,7). Konsernin muut tuotot laskivat 59,1 prosenttia. Niitä ovat muun muassa pysäköintituotot, kaupalliset tuotot, kiinteistöjen vuokratuotot sekä Airpro alakonsernin maahuolinta-, turvatarkastus-, matkustamo- ja asiakaspalvelutuotot.

Konsernin liiketulos oli -128,9 miljoonaa euroa (44,0), eli -85,6 prosenttia (11,3) liikevaihdosta. Poistot kasvoivat investointiohjelman myötä ja olivat 102,0 miljoonaa euroa (90,6).

Tilikauden tulos oli -147,0 miljoonaa euroa (34,3). Rahoituskulut olivat 14,2 miljoonaa euroa (3,6). Nousu johtui pääosin osakkuusyhtiö LAK Real Estate Oy:n negatiivisen tuloksen vaikutuksesta sekä lisävelan myötä kasvaneista korko- ja rahoituskuluista.

Konsernin avainluvut

	2020	2019	2018	Muutos-%**
Kokonaismatkustajamäärä, milj. matkustajaa	6,4	26,0	25,0	-75,4
Liikevaihto, milj. euroa	150,6	389,2	377,3	-61,3
Käyttökate, milj. euroa	-27,0	134,6	143,1	-120,0
Käyttökate, %	-17,9	34,6	37,9	
Liikevoitto, milj. euroa	-128,9	44,0	66,8	-393,0
Liikevoitto, %	-85,6	11,3	17,7	
Tilikauden tulos, milj. euroa	-147,0	34,3	45,3	-529,2
Oman pääoman tuotto, %	-24,2	5,1	7,0	
Sijoitetun pääoman tuotto*, %	-10,4	4,4	6,7	
Omavaraisuusaste, %	36,3	50,3	58,7	
Kassavirtapohjaiset investoinnit, milj. euroa	255,7	306,1	239,5	-16,4
Nettovelka	727,9	489,8	300,3	48,6
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 476,5	1 354,4	1 133,3	9,0
Henkilöstö keskimäärin, htv	1 366	2 241	2 186	-39,0
Palkat ja palkkiot, milj. euroa	62,3	99,4	96,9	-37,4

* Sijoitetun pääoman tuotto-% laskentakaavassa on huomioitu korko- ja muut rahoituskulut, kun aikaisemmin huomioitiin rahoitustuotot ja -kulut.

** Muutos-% kuvaa vuoden 2020 ja 2019 välistä muutosta.

Tase

Konsernitaseen loppusumma oli 1 476,5 miljoonaa euroa (1 354,4). Omavaraisuusaste oli 36,3 prosenttia (50,3). Käyttöomaisuuden määrä nousi 1 359,0 miljoonaan euroon (1 239,8) käynnissä olevan kehitys- ja investointiohjelman myötä. Korollisten lainojen määrä oli vuoden lopussa 802,0 miljoonaa euroa (517,4). Vieraan pääoman määrä nousi 923,4 miljoonaan euroon (656,6). Nettovelkaantumisasiaste oli 135,8 prosenttia (72,0). Pakolliset varaukset olivat 17,0 miljoonaa euroa (17,6), ja ne liittyivät lentoasemien ympäristö- ja RESA-varauksiin.

Rahavirta ja rahoitusasema

Liiketoiminnan rahavirta oli -11,3 miljoonaa euroa (125,7). Investointien rahavirta oli -226,8 miljoonaa euroa (-304,1). Pitkäaikaisien lainojen lyhennykset olivat 17,0 miljoonaa euroa (15,7). Konsernin rahavarat 31.12.2020 olivat 74,1 miljoonaa euroa (27,5).

Vuoden 2020 lopussa Finavialla oli valmiusluottolimiitti arvoltaan 125 miljoonaa euroa, josta käyttämättömänä oli 55 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 lopussa Finavialla oli 250 miljoonan euron lyhytaikainen yritystodistusohjelma, joka oli käyttämätön. Vuoden 2020 lopussa konsernin korollisen vaihtuvakorkoisen velan kororiskistä oli suojattu 31 prosenttia. Konsernin korollisten lainojen kesikorko oli 1,5 prosenttia vuonna 2020 ja korkosidonnaisuus-aika velka- ja leasing-salkulle sekä suojauksille oli 4 vuotta (ilman Helsinki-Vantaan kehitysohjelmia varten nostettuja kiinteäkorkoisia lainoja). Koronvaihtosopimusten vaikutus huomioitiin lainojen kesikorkoa laskettaessa. Osalla emoyhtiön pitkäaikaisista lainoista oli valtion takaus, ja yhtiö maksoi niistä takausprovisiota. Konsernin leasing-vastuut olivat vuoden lopussa 42,2 miljoonaa euroa (16,1).

Koronapandemian vuoksi Finavia-konsernin käyttökate laski merkittävästi. Tämä oli johtamassa tilanteeseen, jossa rahoitusso-
pimuksissa oleva kovenantti rikkoutuisi. Kovenantin osalta neuvo-

teltiin waiver-sopimukset rahoittajien kanssa vuodelle 2020. Tilikauden 2020 päättymisen jälkeen saadun valtion pääomituksen myötä kovenanttiehdot täyttyvät rahoitusehtojen mukaisesti eikä waiver-sopimuksia tarvita.

Investoinnit

Vuonna 2020 Finavia-konsernin investoinnit olivat yhteensä 255,7 miljoonaa euroa (306,1).

Helsinki-Vantaan yli miljardin euron kehitysohjelma eteni vuonna 2020 aikataulun ja budjetin mukaisesti. Kehitysohjelma jatkuu terminaali 2:n laajentamisella vuoteen 2024 saakka.

Vuosina 2018–2020 toteutettu yhteensä 60 miljoonan euron investointi Lapin lentoasemien kehittämiseksi saatiin päätökseen, kun työt Kittilän lentoaseman matkatavara- ja lähtöselvityspalveluiden valmistuivat joulukuussa 2020.

Jyväskylän lentoasemalla kiitotien perusparannustyöt valmistuivat elokuussa. Investointi oli arvoltaan 11 miljoonaa.

Vuonna 2020 Finavia ei toteuttanut erillisiä ympäristöinvestointeja, vaan huomioi ympäristönäkökohdat toteutetuissa rakennus- ja perusparannustöissä. Jyväskylän lentoaseman kiitotien perusparannustöiden yhteydessä modernisoitiin uusiutuvaa polttoainetta käyttävä kunnossapitokalusto. Samalla Jyväskylän lentoaseman kenttävalojärjestelmä vaihdettiin energiatehokkaaseen led-tekno-
logiaan. Helsinki-Vantaalla uuden pysäköintihallin seinään asennettiin lentoaseman kolmas aurinkopaneelijärjestelmä, joka tuottaa uusiutuvaa energiaa paikoituksen sähkökäyttöä varten.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli vuoden 2020 lopussa 2 233 (2 775). Konsernilla ei ollut työntekijöitä ulkomailla. Vakituksessa työsuhhteessa oli 2 046 henkilöä (2 003). Keskimääräinen henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli tilikauden aikana 1 366 (2 241). Henkilötyövuosissa oli merkittävä vähennys, sillä konserni joutui lomauttamaan henkilöstöään vuoden 2020 aikana.

Emoyhtiössä oli vuoden 2020 lopussa 1 068 henkilöä (1 278). Emoyhtiön keskimääräinen henkilöstömäärä vuoden aikana henkilötyövuosina esitettynä oli 801 (1 096).

Finavian henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain henkilöstötutkimuksella. Vuonna 2020 tutkimusta ei toteutettu koronakriisin vuoksi, eikä työtyytyväisyyttä ja omistautuneisuutta kuvaavan PeoplePower-indeksin muutosta voida tästä syystä raportoida. Finavia toteutti henkilöstötutkimuksen tilalla pulssikyselyn, jolla seurataan henkilöstötyytyväisyyttä.

Finavian henkilöstöön liittyviä tietoja on julkaistu laajemmin yhtiön Vastuullisuusraportissa sivulla 38.

Osakkeet ja osakepääoma

Finavia Oyj:n osakkeet omistaa Suomen valtio. Omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto. Yhtiön osakepääoma koostuu 7 400 000 samanarvoisesta osakkeesta.

Vuonna 2020 Finavian osakepääoman määrä oli 185 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita. Yhtiö ei laskenut liik-
keeseen uusia osakkeita, optioita tai muita osakkeisiin oikeuttavia oikeuksia. Yhtiön hallituksella ei ole valtuuksia osakeantoihin tai optio-oikeuksien liikkeeseen laskemiseen.

Eduskunta myönsi vuoden 2021 talousarviossa 350 miljoonaa euroa käytettäväksi Finavian maksuvalmiuden varmistamiseen.

Koronapandemian vaikutukset

Koronapandemialla oli merkittävä negatiivinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan vuonna 2020. Negatiivinen vaikutus tulee jatkumaan myös tilikaudella 2021 heikentäen yhtiön tulostasoa normaalilanteeseen nähden.

Pitkittyessään koronapandemia heikentää yhtiön kassatilanteita ja omaa pääomaa. Heikentyneen rahoitustilanteen vuoksi yhtiön omistajalta haettiin oman pääoman ehtoista lisärahoitusta eli valtion pääomistusta. Lisäksi nykyisten vieraan pääoman ehtoisten rahoittajien kanssa on neuvoteltu lisärahoituksesta.

Tilikauden 2020 päättymisen jälkeen varmistuneen valtion 318 miljoonan euron pääomituksen, valmistelussa olevan 33 miljoonan euron pääomilainan ja vieraan pääoman ehtoisen lisärahoituksen toteutuessa, yhtiö selviytyy koronapandemian vaikutuksista vähintään seuraavan 12 kuukauden ajan. Rahoitus-sopimuksissa oleva kovenantti on rikkoutunut tilikaudella 2020 ja rahoittajien kanssa on neuvoteltu waiver-sopimukset vuodelle 2020. Tilikauden 2020 päättymisen jälkeen saadun valtion pääomituksen myötä kovenanttiehdot täyttyvät. Pidempään jatkuva koronapandemia kasvattaa riskiä käyttöomaisuuden arvonalentumisille.

Varsinainen yhtiökokous 2020

Finavia Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2020. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että tulos siirretään kertyneisiin voittovaroihin ja osinkoa ei jaeta.

Liiketoimintaan liittyvät riskit

Finavia tavoittelee toiminnassaan ennakoivaa riskienhallintaa. Yhtiö pyrkii tunnistamaan riskitekijät, joilla mahdollisesti voi olla haitallinen vaikutus liiketoimintaan tai taloudelliseen asemaan. Riskit jaotellaan strategisiin, operatiivisiin, lain- ja vaatimustenmukaisiin sekä taloudellisiin riskeihin. Finavian riskikuva muuttui vuonna 2020 koronapandemian vuoksi. Toimintaympäristön äkillinen muutos aiheutti Finavian liiketoiminnan romahduksen ja yhtiö joutui hyvin nopeasti käynnistämään mittavat toimenpiteet kustannusten sopeuttamiseksi ja rahoituksen varmistamiseksi.

Strategiset riskit

Keskeiset strategiset riskit liittyvät lentoliikennetoimialan yleiseen kehitykseen. Merkittävimmät Finavian liiketoimintaan vaikuttavista riskeistä liittyvät matkustajamäärien ennustettua hitaampaan

palautumiseen johtuen mm. koronavirustartuntojen leviämisestä, matkustusrajoituksista tai rokotteiden tuotanto- ja jakeluvaikeuksista. Rokotteiden puutteellinen vaikuttavuus ja lentoyhtiöiden merkittävät vaikeudet tai strategiamuutokset arvioitiin suhteellisen epätodennäköisiksi, mutta toteutuessaan erittäin merkittäviksi ja pitkäaikaisesti vaikuttaviksi riskeiksi. Lentoliikenteen kysynnän vaihtelut sekä lentoyhtiöasiakkaiden muuttuvat palvelutarpeet edellyttävät yhtiöltä entistä enemmän joustavuutta kapasiteetin hallinnassa ja palvelutuotannossa. Toisaalta Finavian kustannusrakenne on enimmäkseen kiinteä, sillä toiminta on pääomavaltaista ja paikallista.

Helsinki-Vantaan kehitysohjelman vaikutukset infrastruktuuriin ja prosesseihin on luokiteltu merkittäväksi strategiseksi riskikokoudeksi. Muita toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat ympäristösääntelyyn ja lentoasemamaksujen sääntelyyn liittyvät riskit.

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien hallinnassa painottuu lentoliikenteen palveluketjun sujuvuuden varmistaminen. Se syntyy monen organisaation ja toimijan yhteistyön tuloksena. Finavia huolehtii siitä, että jokaisella toimijalla on mahdollisimman hyvät edellytykset hoitaa omaa tehtävänsä palveluketjussa. Säästötoimenpiteistä (esim. lomautukset) johtuva matalamman palvelutason ja kapasiteetin aiheuttamat häiriöt arvioitiin muodostavan kohtalaisen riskin. Tätä riskiä hallitaan aktiivisella suunnittelutyöllä, skaalautumisen varmistamisella ja tilanteen aktiivisella seurannalla. Finavian säästötoimenpiteet eivät kohdistu terveys- ja ilmailuturvallisuuteen.

Palvelutuotannon riskit ovat enenevässä määrin riippuvaisia tietojärjestelmien toimivuudesta ja yhteensopivuudesta sekä konsernin omien että kumppaneiden tietojärjestelmien kanssa. Riskejä hallittiin kiinnittämällä huomiota muun muassa tietojärjestelmäarkkitehtuuriin, tietoturvallisuuteen, dokumentointiin ja rajapintoihin.

Lain- ja vaatimustenmukaisuusriskit

Finavian liiketoiminta perustuu EU-sertifikaattiin, joka antaa toimiluvan lentoaseman pitämiseen. Toimilupaan liittyvien vaatimusten toteutumista valvovat sekä kansalliset että EU:n viranomaiset. Toimilupiin liittyvän lainsäädännön lisääntyessä ja muuttuessa jatkuvasti Finavia kehittää omaa osaamistaan, parantaa lentoasemien fyysisiä rakenteita ja kouluttaa henkilöstöään.

Lentoasemien toiminta edellyttää aluehallintoviraston myöntämää ympäristölupaa. Lentoliikenteen erityispiirteet huomiotta jättävä ympäristölupapäätös on riski, mikäli se aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia lentoaseman pitäjälle. Riskejä ovat myös lupapäätökset, joista aiheutuu tulonmenetyksiä esimerkiksi tiukan melunhallinnan tai liikenteen rajoittamisen vuoksi. Lentoasemien toimintaedellytysten kannalta on tärkeää, että meluherkkiä toimintoja ei kaavoiteta lentokonemelualueille tai niiden välittömään läheisyyteen.

Finavian lentoasemilla toiminta täytti EASA-määräysten lisäksi ympäristönsuojelulain vaatimukset.

Taloudelliset riskit

Pääoman tarpeen lisääntymisen vuoksi vieraan pääomaan saataavuuden vaikeutuminen tai oman pääoman saatavuuteen liittyvät mahdolliset rajoitukset muodostavat merkittävän, mutta suhteellisen epätodennäköisen riskin. Muut keskeiset rahoitusriskit liittyivät korkokuluihin. Muut rahoitusriskit liittyivät lähinnä maksuvalmius- ja luottoriskeihin, joita hallinnoitiin aktiivisesti.

Lentoyhtiöiltä perittävien laskeutumis- ja matkustajamaksujen hinnoitteluprosessit ovat säänneltyjä ja varsin pitkiä, minkä vuoksi Finavialle voi syntyä kustannuksia etupainotteisesti. Riskiä hallitaan asiakaskonsultaatioilla ja kehittämällä pitkän tähtäimen hinnoittelustrategiaa.

Vuoden 2021 näkymät

Näkymät vuodelle 2021 ovat hyvin epävarmat. Ennusteiden mukaan lentoliikenteen arvioidaan hieman lisääntyvän vuoteen 2020 verrattuna.

Yhtiö arvioi vuoden 2021 liikevaihdon olevan samalla tasolla vuoden 2020 liikevaihdon kanssa, mikä perustuu nykyiseen näkemukseen lentoliikenteen kehityksestä. Liiketuloksen ilman kerta- luonteisia eriä arvioidaan olevan vuoden 2020 tasolla, mutta olevan edelleen erittäin selkeästi negatiivinen.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Valtioneuvosto päätti yleisistunnossaan 4.3.2021 myöntää valtioneuvoston kanslialle valtuudet pääomittaa Finaviaa enintään 318 miljoonalla eurolla. Valtioneuvoston kanslia valmistelee lisäksi enintään 33 miljoonan euron pääomalainan myöntämistä yhtiölle myöhemmin vuoden 2021 aikana. Euroopan komissio on 17.3.2021 hyväksynyt valtion toimenpiteet EU:n valtioneuvoston päätösten mukaisesti.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat tilinpäätöksessä 31.12.2020 olivat 257 260 379 euroa, mistä tilikauden tappio oli 151 043 937 euroa. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Finavian hallinto- ja palkitsemisselvitys julkaistaan omana kokonaisuutenaan vuosikertomuksen yhteydessä yhtiön internet-sivuilla www.finavia.fi.

Vantaalla 19.3.2021

Finavia Oyj
Hallitus

Tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	9
Konsernin tase	10
Konsernin ja emoyhtiön rahoituslaskelmat	12
Finavia Oyj:n tuloslaskelma	13
Finavia Oyj:n tase	14
Konsernin ja emoyhtiön tilinpäätösten liitetiedot	16
Hallituksen allekirjoitukset	28
Tunnuslukujen laskentakaavat	29

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	150 576	389 193
Liiketoiminnan muut tuotot	4 769	2 359
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	22 206	33 808
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	658	-535
Ulkopuoliset palvelut	42 837	60 241
Yhteensä	65 701	93 514
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	62 258	99 401
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	9 644	17 053
Muut henkilösivukulut	2 405	3 102
Yhteensä	74 308	119 556
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset		
Rakennukset ja rakennelmat	31 414	29 113
Koneet ja kalusto	33 769	26 588
Muut aineelliset hyödykkeet	31 375	31 705
Aineettomat oikeudet	4 966	2 831
Muut pitkävaikutteiset menot	439	370
Yhteensä	101 964	90 607
Liiketoiminnan muut kulut	42 312	43 864

1 000 euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevoitto	-128 940	44 011
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot (tappiot) osuuksista omistus yhteisyrityksissä	-1 477	3 257
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	50	63
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 070	1 224
Johdannaisten markkina-arvon muutos	-3 178	-478
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-10 704	-7 618
Yhteensä	-14 239	-3 553
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-143 178	40 457
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-102	-1 308
Laskennalliset verot	-3 741	-4 894
Yhteensä	-3 843	-6 202
Tilikauden voitto	-147 022	34 255

Konsernin tase

Vastaavaa

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	15 546	11 968
Liikearvo	1	-
Muut pitkävaikutteiset menot	1 315	1 754
Yhteensä	16 863	13 722
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	44 750	44 765
Rakennukset ja rakennelmat	492 672	452 393
Koneet ja kalusto	212 441	232 944
Muut aineelliset hyödykkeet	340 927	341 692
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	247 205	150 352
Yhteensä	1 337 996	1 222 146
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	8	8
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	3 651	3 669
Muut osakkeet ja osuudet	510	284
Yhteensä	4 170	3 961
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 359 028	1 239 829

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 529	3 118
Valmiit tuotteet/tavarat	777	755
Yhteensä	3 306	3 873
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Siirtosaamiset	52	65
Laskennallinen verosaaminen	9 754	9 845
Yhteensä	9 807	9 910
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	14 994	43 818
Muut saamiset	9 661	15 964
Siirtosaamiset	5 590	13 477
Yhteensä	30 244	73 259
Rahat ja pankkisaamiset	74 068	27 539
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	117 425	114 582
Vastaavaa yhteensä	1 476 453	1 354 410

Konsernin tase

Vastattavaa

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma		
Osakepääoma	185 000	185 000
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	286 635	286 635
Käyvän arvon rahasto	-24 891	-27 810
Edell. tilikausien voitto	236 336	202 081
Tilikauden voitto	-147 022	34 255
Yhteensä	536 059	680 162
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	17 039	17 645

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	705 268	499 017
Siirtovelat	31 732	31 579
Laskennallinen verovelka	22 646	18 996
Yhteensä	759 647	549 593
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	96 749	18 369
Saadut ennakot	382	1 919
Ostovelat	42 843	57 419
Muut velat	2 392	4 959
Siirtovelat	21 340	24 344
Yhteensä	163 706	107 010
Vastattavaa yhteensä	1 476 453	1 354 410

Konsernin ja emoyhtiön rahoituslaskelmat

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta				
Myynnistä saadut maksut	186 244	386 487	167 962	342 272
Maksut liiketoiminnan kuluista	-192 429	-251 116	-168 731	-214 090
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-6 185	135 371	-769	128 182
Maksetut korot ja rahoituskulut	-9 160	-5 975	-9 158	-5 970
Saadut korot liiketoiminnasta	1 081	1 002	954	906
Saadut osingot	50	63	0	0
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-1 030	-816	-1 029	-815
Maksetut välittömät verot	3 949	-3 964	3 768	-3 192
Liiketoiminnan rahavirta	-11 294	125 680	-6 234	119 111
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-255 521	-306 061	-252 033	-303 007
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	30 411	455	30 410	435
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-1	0	0	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-226		-226	0
Luovutustulot muista sijoituksista	0	68	0	68
Myönnettyt lainat	-1 470		-1 470	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	1 421	0	1 421
Investointien rahavirta	-226 808	-304 117	-223 320	-301 082

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Rahoituksen rahavirta				
Lyhytaikaisten lainojen nostot	70 000	0	70 000	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-3 400	0	-3 400	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	235 000	210 000	235 000	210 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-16 969	-15 731	-16 969	-15 731
Maksettu voitontuloutus/pääomanpalautus	0	-11 100	0	-11 100
Rahoituksen rahavirta	284 631	183 169	284 631	183 169
Rahavarojen muutos	46 529	4 732	55 077	1 199
Rahavarat 1.1.	27 539	22 807	14 753	12 419
Ostettujen ja fuusioitujen yhtiöiden rahavarat	0	0	0	1 136
Rahavarat 31.12.	74 068	27 539	69 830	14 753

Finavia Oyj:n tuloslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	137 329	346 787
Liiketoiminnan muut tuotot	4 234	10 158
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	21 673	31 837
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	374	-362
Ulkopuoliset palvelut	55 575	84 907
Yhteensä	77 623	116 382
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	40 220	55 489
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	6 276	9 260
Muut henkilösivukulut	1 443	1 672
Yhteensä	47 939	66 421
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset		
Rakennukset ja rakennelmat	31 453	29 151
Koneet ja kalusto	31 914	25 110
Muut aineelliset hyödykkeet	31 371	31 705
Aineettomat oikeudet	4 731	2 637
Muut pitkävaikutteiset menot	391	336
Yhteensä	99 860	88 940

1 000 euroa	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan muut kulut	36 670	37 424
Liikevoitto	-120 529	47 778
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	943	1 128
Johdannaisten markkina-arvon muutokset	-3 178	-478
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-10 702	-7 612
Yhteensä	-12 936	-6 962
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-133 465	40 816
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-17 579	-30 307
Tuloverot		
Tilikauden verot	0	0
Edellisten tilikausien verot	0	-765
Tilikauden voitto	-151 044	9 744

Finavia Oyj:n tase

Vastaavaa

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	15 055	11 571
Muut pitkävaikutteiset menot	988	1 379
Yhteensä	16 043	12 951
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	43 439	43 454
Rakennukset ja rakennelmat	493 578	453 338
Koneet ja kalusto	199 426	220 929
Muut aineelliset hyödykkeet	340 839	341 599
Ennakkomaksut ja kesken. hankinnat	246 938	150 031
Yhteensä	1 324 220	1 209 351
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 157	2 157
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3 415	3 415
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	10 865	9 405
Muut osakkeet ja osuudet	506	280
Yhteensä	16 942	15 257
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 357 205	1 237 558

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 063	2 369
Valmiit tuotteet/tavarat	277	346
Yhteensä	2 341	2 715
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	4 200	4 200
Siirtosaamiset	52	65
Yhteensä	4 252	4 265
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 472	37 274
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	290	525
Muut saamiset	9 481	15 956
Siirtosaamiset	4 719	12 189
Yhteensä	28 962	65 943
Rahat ja pankkisaamiset	69 830	14 753
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	105 385	87 676
Vastaavaa yhteensä	1 462 590	1 325 234

Vastattavaa

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma		
Osakepääoma	185 000	185 000
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	286 635	286 635
Käyvän arvon rahasto	-24 891	-27 810
Edell. tilikausien voitto	146 560	136 816
Tilikauden voitto	-151 044	9 744
Yhteensä	442 260	590 385
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	107 810	90 231
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	17 040	17 645

1 000 euroa	31.12.2020	31.12.2019
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	705 268	499 017
Siirtovelat	31 733	31 579
Yhteensä	737 001	530 597
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	96 749	18 369
Saadut ennakot	226	1 022
Ostovelat	42 087	54 504
Velat saman konsernin yrityksille	1 076	3 330
Muut velat	1 723	3 653
Siirtovelat	16 617	15 498
Yhteensä	158 479	96 376
Vastattavaa yhteensä	1 462 590	1 325 234

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Finavia Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Vantaa. Suomen valtio omistaa koko osakekannan. Vantaan lisäksi liiketoimintaa on 20 lentoasemalla ympäri Suomen.

Finavia-konserni tuottaa lentoliikenteen palveluja ja sen liiketoiminta-alueita ovat Helsinki-Vantaan lentoasema, lentoasemaverkosto sekä Airpro-alakonserni.

Tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjapitostandardin (FAS) mukaan.

Konsenitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyhtiöt. Osakkuusyritys Taxi Point Oy on jätetty huomioimatta sen epäoleellisen vaikutuksen takia konsernin omaan pääomaan. Tarkemat tiedot konserniyhtiöistä löytyvät taseen liitetiedoista kohdasta 13.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomeneelmällä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä alkaen, kun konserni on saanut määräysvallan.

Konsernirakenteen muutokset

Airpro Oy on perustanut uuden tytäryhtiön Airpro Academy Oy:n loppuvuodesta 2020, mutta yhtiön toiminta käynnistyy vasta vuonna 2021. Finavia konsernin turvakoulutus keskitetään tähän uuteen yhtiöön. Lentoasemakiinteistöt Oy fuusioitiin emoyhtiöön 1.1.2019 ja Skyhow Oy fuusioitiin samoin emoyhtiöön 1.5.2019.

Tuloutusperiaatteet

Finavia-konsernin liikevaihto muodostuu pääosin lentoliikenteelle myydyistä palveluista, kiinteistöjen vuokratuotoista sekä pysäköintituotoista. Palvelusta syntyneet tuotot kohdistetaan sille kuukaudelle, jolloin palvelu on annettu ja vuokratuotot jaksotetaan vuokrakaudelle. Myydyt palvelut myös laskutetaan vähintään kuukausittain. Asiakasrahoitusta ei ole.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Finavia-konsernin laskutus tehdään euromääräisenä. Ulkomaanrahan määräiset ostot kirjataan tapahtumapäivän kurssiin (ostolaskun kirjaus järjestelmään) ja maksun yhteydessä syntynyt kursivoitto tai -tappio käsitellään ostojen oikaisueränä.

Suurimipia valuuttaostoja on suoritettu valuuttatermiinein. Valuuttasuojauksen kurssivoitot tai -tappiot on kirjattu samoin kuin alla oleva osto.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Saadut avustukset on kirjattu hankintamenon vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu konsernissa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty kohteen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Vaihto-omaisuuden hankintamenu on määritelty painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen.

Rahoitusomaisuusarvopapereihin sisältyvät arvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai sitä alemmaan markkinahintaan.

KILA antoi uuden lausunnon johdannaisten kirjaamisesta joulukuussa 2016 (1963/2016). Finavia konsernissa noudatetaan käy-

vän arvon mallia (KPL 5:2a§) johdannaisten kirjauksissa. Konsernin johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä, sähkötermiinejä sekä koronvaihtosopimuksia. Tarkemmin konsernin johdannaisista on kerrottu liitetietojen kohdassa 29.

Varaukset

Lentoasematoimintaan liittyy viranomaismääräyksiä, joista etenkin turvallisuuteen liittyvät määräykset ja lentoasemien ympäristöluvut edellyttävät yhtiöltä toimenpiteitä. Näistä on kirjattu pakollisia varauksia.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Korkojohdannaisten korkokulut ja -tuotot on kohdistettu lainojen korkokuluihin.

Tuloverot

Finavian osuus (67,5 milj. euroa) Kehäradan rakentamiskustannuksista voidaan vähentää tuloverotuksessa 10 vuoden tasapois- toin maksuvuodesta alkaen. Kehäradan maksuosuuksia on maksettu vuosina 2010–2016. Tuloslaskelmassa maksuosuudet on kirjattu kuluksi vuosina 2009 ja 2011.

Tilinpäätössiirroista (poistoero) laskettu verovelka on esitetty omana eränään. Pakollisista varauksista ja korkojohdannaisten kirjatusta markkina-arvosta on laskettu laskennallinen verosää- minen. Laskennalliset verot on esitetty vain konsernin taseessa ja tuloslaskelmassa.

Konserniyhtiöillä ei ole liiketoimintaa eikä maksettettavia veroja muualla kuin Suomessa.

Koronapandemian vaikutukset yhtiön toimintaan

Koronapandemian ja matkustusrajoitusten vuoksi konsernin liikevaihto laski 61,3 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna.

Konsernissa aloitettiin 200 milj. euron säästöohjelma vuosille 2020–2023, joka kohdistuu sekä investointeihin että operatiivisiin kuluihin. Säästöistä huolimatta konsernin tilikauden tulos oli -147 mil.euroa (34,3 milj. euroa vuonna 2019) ja omavaraisuusaste laski 36,3 prosenttiin (50,3 %). Liiketoiminnan rahavirta oli -11,3 milj. euroa (125,7 milj. euroa). Pandemian negatiivinen vaikutus jatkuu myös tilikaudella 2021 heikentäen konsernin tulostasoa normaali- tilanteeseen nähden. Pitkittyessään pandemia heikentää entises- tään yhtiön kassatilannetta ja omaa pääomaa.

Heikentyneen rahoitustilanteen takia yhtiön omistajalta on haettu oman pääoman ehtoista lisärahoitusta ja nykyisten vieraan pääoman ehtoisten rahoittajien kanssa neuvotellaan lisärahoituk- sesta.

Valtioneuvosto päätti 4.3.2021 pääomittaa Finavia Oyj:tä 318 milj. euroalla. Lisäksi valmistelussa olevan 33 milj. euron pää- omalainan ja vieraan pääomaehtoisen lisärahoituksen turvin Finavia selviytyy koronapandemian vaikutuksista vähintään 12 kuukau- den ajan.

Pidempään jatkuva koronapandemia kasvattaa riskiä käyttö- omaisuuden arvonalentumisille.

Liitetiedoissa esitetyt luvut ovat tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

milj. euroa	Konserni 2020	Konserni 2019	Muutos-%
Helsinki-Vantaa	98,3	274,3	-64,2
Lentoasemaverkosto	37,5	69,0	-45,6
Airpro-liiketoiminta	29,4	74,7	-60,6
Eliminoinnit	-14,7	-28,8	-48,9
Konserni yhteensä	150,6	389,2	-61,3

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Maa-alueiden ja kiinteistöjen myyntivoitot	105	109	105	85
Muun käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 242	61	2 242	54
Fuusiovoitot tytäryhtiöfuusioista	0	0	0	7 877
Metsätuotot ja maa-ainestuotot	719	457	719	457
Avustukset	540	36	39	36
Muut tuotot	1 163	1 696	1 129	1 649
Yhteensä	4 769	2 359	4 234	10 158

4. Johdon palkat ja palkkiot

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Toimitusjohtaja ja sijainen	816	769	508	523
Hallituksen jäsenet	155	152	155	152

5. Finavia-konsernin palveluksessa oleva henkilökunta

	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Henkilöstö keskimäärin (htv)	1 366	2 241	801	1 096
Henkilöstö vuoden lopussa	2 233	2 776	1 068	1 278
vakinaisia	2 046	2 003	884	946
määräaikaisia	187	773	184	332

Määräaikaisessa henkilökunnassa ovat mukana myös tarvittaessa töihin kutsuttavat sekä emoyhtiössä että konsernissa.

6. Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Ernst & Young Oy				
Tilintarkastuspalkkiot	92	85	69	63
Todistukset ja lausunnot	7	6	7	6
Muut palvelut	42	28	42	28

7. Pakollisen varauksen muutos tuloslaskelmassa

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Liiketoiminnan muut kulut	13	-1 832	13	-1 832

Suurimpana eränä pakollisissa varauksissa ovat lentoasemien ympäristölupiin liittyvät varaukset. Vuonna 2020 varauksen muutos tuloslaskelmassa oli 12 914,82 euroa (-1,8 milj. euroa vuonna 2019).

Pakollisiin varauksiin liittyviä töitä on tehty vuoden aikana 0,6 milj. euron edestä. Nämä kustannukset on kirjattu suoraan varausta vastaan tasetilille, joten tältä osin varauksen muutos ei näy tuloslaskelmassa.

8. Liiketoiminnan muut kulut

Vuoden 2020 aikana tehtiin kirjauskäytännön muutos koskien lentoliikenteen valvontamaksun kirjausta.

Traficom laskuttaa lentoliikenteen valvontamaksun Finavia Oyj:ltä perustuen edellisen vuoden matkustajamääriin (0,90 euron/lähtävä tai vaihtava matkustaja vuonna 2020). Traficom ei peri maksua alle 20 000 matkustajan lentoasemien osalta. Finavia edelleen veloittaa saman valvontamaksun omilta asiakkailtaan kuluvan vuoden matkustajamäärän mukaan. Traficomien veloituksen ja Finavian laskutuksen välinen erotus on aiemmin kirjattu liikevaihtoon, mutta vuonna 2020 -matkustajamäärien laskiessa voimakkaasti - erotus kasvoi ja muuttui negatiiviseksi.

Vuonna 2020 Traficom laskutti Finavia Oyj:ltä 11,4 milj. euroa lentoliikenteen valvontamaksua ja Finavian oma laskutus valvontamaksun osalta oli 2,9 milj. euroa. Erotus -8,5 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

9. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-1 477	3 257		
Osinkotuotot				
Osakkuusyrityksiltä	50	63		
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Osakkuusyrityksiltä	729	814	729	814
Muilta	341	409	214	314
Johdannaisten markkina-arvojen muutokset	-3 178	-478	-3 178	-478
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-10 704	-7 618	-10 701	-7 612
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-14 239	-3 553	-12 936	-6 962

10. Tuloverot

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0	-521	0	0
Tuloverot aiemmilta tilikausilta	-102	-787	0	-765
Laskennallisen verosaatavan muutos	-90	1 354		
Laskennallisen verovelan muutos	-3 651	-6 248		
Tuloverot yhteensä	-3 843	-6 202	0	-765

Pakollisista varauksista sekä korkojohdannaisten markkina-arvostuksesta on kirjattu laskennallinen verosaatava. Tilinpäätössiirroista on syntynyt laskennallinen verovelka.

Taseen liitetiedot

11. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä poistot

Pitoajat ovat seuraavat:

	Vuotta	
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5–20	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	20–40	Tasapoisto
Lyhytaikaiset rakenteet ja rakennelmat	5–20	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–20	Tasapoisto
Maarakenteet	10–40	Tasapoisto
Maa- ja vesialueita ei poisteta.		

Investointeihin saadut avustukset

EU-tukea saatiin 2 891 866 euroa (660 000 euroa vuonna 2019) Helsinki-Vantaan lentoaseman matkakeskuksen suunnitteluun. Vuonna 2019 saatiin energiatukea 166 620,93 euroa. Näillä investoinneilla on rakennettu sähköautojen latauspisteitä eri lentoasemille sekä aurinkovoimala Länsisiiven terminaaliaajennukseen.

Muutokset tase-erissä:

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	25 945	19 202	24 945	18 402
+ Siirrot erien välillä	8 544	7 646	8 215	7 442
- Vähennykset tilikaudella	-592	-902	-571	-899
Hankintameno 31.12.	33 897	25 945	32 589	24 945
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	-13 977	-12 048	-13 373	-11 635
Vähennysten kertyneet poistot	592	902	571	899
Tilikauden poistot	-4 966	-2 831	-4 731	-2 637
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-18 351	-13 977	-17 534	-13 373
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 546	11 968	15 055	11 571
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	0	0	0	0
+ Lisäykset	1	0	0	0
- Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	1	0	0	0
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	0	0	0	0
Tilikauden poistot	0	0	0	0
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	2 751	3 570	1 777	216
+ Lisäykset tilikaudella (fuusio)			0	1 026
+ Siirrot erien välillä	1	609	0	535
- Vähennykset tilikaudella	-89	-1 428	0	0
Hankintameno 31.12.	2 663	2 751	1 777	1 777

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Kertyneet poistot 1.1.	-998	-2 055	-398	-62
Vähennysten kertyneet poistot	89	1 428	0	0
Tilikauden poistot	-439	-370	-391	-336
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-1 348	-998	-789	-398
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 315	1 754	988	1 379
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	43 758	44 012	42 447	42 701
+ Lisäykset tilikaudella	21	24	21	24
+ Siirrot erien välillä	0	0	0	0
- Vähennykset tilikaudella	-36	-278	-36	-278
Hankintameno 31.12.	43 744	43 758	42 433	42 447
Kiinteistöjen liittymismaksut				
Hankintameno 1.1.	1 006	1 006	1 006	762
+ Lisäykset tilikaudella (fuusio)	0	0	0	245
- Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	1 006	1 006	1 006	1 006
Maa- ja vesialueet yhteensä	44 750	44 765	43 439	43 454
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	867 784	673 193	869 338	661 024
+ Lisäykset tilikaudella (fuusio)	0	0	0	8 255
+ Siirrot erien välillä	71 822	206 701	71 822	206 701
- Vähennykset tilikaudella	-13 556	-12 110	-13 556	-6 643
Hankintameno 31.12.	926 050	867 784	927 603	869 338
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	-415 392	-398 389	-416 000	-393 491
Vähennysten kertyneet poistot	13 428	12 110	13 428	6 643
Tilikauden poistot	-31 414	-29 113	-31 453	-29 151
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-433 378	-415 392	-434 025	-416 000
Kirjanpitoarvo 31.12.	492 672	452 393	493 578	453 338

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	535 248	417 379	517 673	401 655
+ Lisäykset tilikaudella (fuusio)	0	0	0	10
+ Siirrot erien välillä	41 168	127 238	38 310	123 688
- Vähennykset tilikaudella	-47 496	-9 368	-47 344	-7 680
Hankintameno 31.12.	528 920	535 248	508 640	517 673
Kertyneet poistot 1.1.	-302 304	-284 979	-296 744	-279 239
Vähennysten kertyneet poistot	19 594	9 273	19 444	7 614
Tilikauden poistot	-33 769	-26 598	-31 914	-25 120
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-316 479	-302 304	-309 214	-296 744
Kirjanpitoarvo 31.12.	212 441	232 944	199 426	220 929
Maarakenteet				
Hankintameno 1.1.	702 730	669 032	702 637	669 032
+ Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
+ Siirrot erien välillä	30 611	50 561	30 611	50 468
- Vähennykset tilikaudella	-8 601	-16 864	-8 601	-16 864
Hankintameno 31.12.	724 739	702 730	724 646	702 637
Kertyneet poistot 1.1.	-361 038	-346 196	-361 037	-346 196
Vähennysten kertyneet poistot	8 601	16 864	8 601	16 864
Tilikauden poistot	-31 375	-31 705	-31 371	-31 705
- Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-383 812	-361 038	-383 807	-361 037
Kirjanpitoarvo 31.12.	340 927	341 692	340 839	341 599
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	150 352	236 256	150 031	235 534
+ Lisäykset tilikaudella	248 998	306 851	245 864	303 332
- vähennykset	0	0	0	0
- Siirrot erien välillä	-152 145	-392 755	-148 957	-388 835
Hankintameno 31.12.	247 205	150 352	246 938	150 031

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Osakkeet ja osuudet (tytäryhtiöt ja muut osakkeet)				
Hankintameno 1.1.	292	345	5 851	5 329
+ Lisäykset tilikaudella (fuusio)	226	0	226	1 215
+ Siirrot erien välillä	0	0	0	0
- Vähennykset tilikaudella	0	-53	0	-693
Hankintameno 31.12.	518	292	6 077	5 851
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Hankintameno 1.1.	3 669	1 587	9 405	10 604
+ Lisäykset tilikaudella	1 470	3 503	1 470	222
- Vähennykset tilikaudella	-1 488	-1 421	-10	-1 421
Hankintameno 31.12.	3 651	3 669	10 865	9 405
Yhteensä				
Hankintameno 1.1.	2 333 536	2 065 583	2 325 110	2 045 259
+ Lisäykset tilikaudella	250 717	310 377	247 582	314 329
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
- Vähennykset tilikaudella	-71 858	-42 424	-70 117	-34 478
Hankintameno 31.12.	2 512 395	2 333 536	2 502 575	2 325 110
Kertyneet poistot 1.1.	-1 093 708	-1 043 668	-1 087 553	-1 030 623
Vähennysten kertyneet poistot	42 304	40 577	42 044	32 019
Tilikauden poistot	-101 964	-90 616	-99 860	-88 949
- Kertyneet sumu-poistot 31.12	-1 153 368	-1 093 708	-1 145 370	-1 087 553
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 359 027	1 239 829	1 357 205	1 237 557

12. Muut osakkeet ja osuudet

	Osakkeet / konserniyhtiöt	Osakkeet / osakkuusyhtiöt	Muut osakkeet ja osuudet	Muut sijoitukset
Konserni				
Hankintameno 1.1.		8	284	0
+ Lisäykset tilikaudella			226	
- Vähennykset tilikaudella		0	0	0
Hankintameno 31.12.	0	8	510	0
Emoyhtiö				
Hankintameno 1.1.	2 157	3 415	280	0
+ Lisäykset tilikaudella			226	
- Vähennykset tilikaudella				0
Hankintameno 31.12.	2 157	3 415	506	0

13. Konserniyritykset

	Konsernin omistusosuus-%	Emoyhtiön omistusosuus-%
Airpro Oy, Vantaa	100,0	100,0
RTG Ground Handling Oy, Vantaa	100,0	0,0
Airpro Academy Oy, Vantaa	100,0	0,0
Koy Aviatontti I, Vantaa	100,0	100,0
Koy Aviatontti II, Vantaa	100,0	100,0
Koy Aviatontti III, Vantaa	100,0	100,0

	Taseen loppusumma euroina	Oma pääoma 31.12.2020 euroina	Liikevaihto euroina	Tilikauden voitto/tappio euroina
Airpro Oy, Vantaa	24 591 397,78	14 976 429,32	24 178 996,07	-3 427 092,41
RTG Ground Handling Oy, Vantaa	2 674 590,15	-9 072 609,47	8 253 402,36	-5 467 789,26
Airpro Academy Oy, Vantaa	0,00	0,00	0,00	0,00
Koy Aviatontti I, Vantaa	597 268,62	392 327,64	30 000,00	-34 462,08
Koy Aviatontti II, Vantaa	1 437 635,74	1 431 621,65	0,00	-2 428,02
Koy Aviatontti III, Vantaa	1 334 018,31	1 329 609,52	0,00	-1 570,45

	Konsernin omistusosuus-%	Emoyhtiön omistusosuus-%	Oma pääoma 31.12.2020 euroina	Tilikauden voitto/tappio euroina
Osuudet osakkuusyhteisöissä				
LAK Real Estate Oy, Vantaa	49,00	49,00	-5 110 870,24	-1 654 686,51
Taxi Point Oy, Vantaa	25,00	0,00	933 282,90	-386 200,73

14. Osuudet omistusyhteisöissä

	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Osuudet omistusyhteisöissä				
Osuudet osakkuusyhteisöissä	3 423	3 423	3 415	3 415
Konsernierien kohdistukset	-10 628	-9 151		
Siirto erien välillä	7 213	5 736		
Yhteensä	8	8	3 415	3 415
Saamiset omistusyhteisöiltä				
Lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	6 877	5 407	6 877	5 407
Pääomalainasaaminen osakkuusyhteisöiltä	3 700	3 700	3 700	3 700
Korkosaamiset osakkuusyhteisöiltä	288	298	288	298
Siirto erien välillä	-7 213	-5 736		
Yhteensä	3 651	3 669	10 865	9 405

Aiempina vuosina osakkuusyhtiöiden hankintamenon ylittävät konsernierät on esitetty pitkäaikaisissa siirtovelloissa. Tästä tilinpäätöksestä alkaen konsernierä on kohdistettu myös lainasaamiin eli osakkuusyhtiöerät on netotettu. Myös vertailuvuoden tase on muutettu vastaavasti. Konsernierien kohdistukset koostuvat pääosin osakkuusyhtiön tappioista ja tulouttamattomista myyntivoitoista.

LAK Real Estate Oy:lle annetusta osakaslainasta (9,1 milj. euroa) 3.699.500 euron osuus on muutettu osakeyhtiölain 12:n luvun mukaiseksi pääomalainaksi. Tämä osuus lainasta on pääomalaina niin kauan, kunnes velallisen oma pääoma ilman pääomalainaa -osuutta on puolet osakepääomasta.

Vaihtuvat vastaavat

Pitkäaikaiset saamiset

15. Siirtosaamiset

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Suojaavien sähköjohdannaisten markkina-arvo	52	65	52	65
Sopimusten eräpäivä 2022 tai myöhemmin				

16. Laskennalliset verosaamiset

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset				
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	9 754	9 845	0	0

Pakollisista varauksista sekä korkojohdannaisten markkina-arvostuksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen.

17. Saamiset saman konsernin tytäryhtiöiltä

1 000 euroa	Finavia Oyj 2020	Finavia Oyj 2019
Myyntisaamiset	87	343
Lainasaamiset		
Pitkäaikaiset	4 200	4 200
Lyhytaikaiset	0	0
Siirtosaamiset	203	181
Tilikauden lopussa	4 490	4 724

Lainasaamisissa on mukana 4.2 milj.euron pääomalaina konsernin tytäryhtiölle RTG Ground Handling Oy:lle.

Lainasta perittävä korko on 10 vuoden euro swap-korko, joka tarkistetaan lyhennystä edeltävänä päivänä. Marginaalia ei peritä. Laina-pääomalle ei kerry korkoa niiltä tilikausilta, joilta vahvistettava tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja. Lainan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa tai konkurssissa vain kaikkia muita velkojia huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettava tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Pääoman tai koron maksamisesta Finavia tai tytäryhtiö eivät anna vakuutta.

18. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Vuokrasaamiset	17	6 288	0	6 272
Työterveyshuollon saamiset (KELA)	425	559	202	250
Verosaatava	0	4 051	0	3 768
Muut	5 148	2 579	4 516	1 899
Tilikauden lopussa	5 590	13 477	4 719	12 189

19. Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Osakepääoma				
Tilikauden alussa	185 000	185 000	185 000	185 000
Tilikauden lopussa	185 000	185 000	185 000	185 000
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	286 635	286 635	286 635	286 635
- vähennykset	0	0	0	0
Tilikauden lopussa	286 635	286 635	286 635	286 635
Käyvän arvon rahasto	-27 810	-21 406	-27 810	-21 406
- muutokset	2 919	-6 404	2 919	-6 404
Tilikauden lopussa	-24 891	-27 810	-24 891	-27 810
Edell. tilikausien voitto / tappio	236 336	213 181	146 560	147 916
Osingonjako	0	-11 100	0	-11 100
	236 336	202 081	146 560	136 816
Tilikauden voitto (+) tappio (-)	-147 022	34 255	-151 044	9 744
Oma pääoma yhteensä	536 059	680 161	442 260	590 385

Suomen valtio on varannut vuoden 2021 talousarvioesitykseen 350 milj. euroa Finavia Oyj:n pääomittamista varten. Pääomitus on ehdollinen EU komission hyväksynnälle.

KILAn lausunnon (1963/2016) perusteella suojauslaskennan piirissä olevien korkojohdannaisten markkina-arvostus on kirjattu siirtosaamisiin tai siirtovelkoihin sekä Oman pääoman käyvän arvon rahastoon vuodesta 2016 alkaen. Vuonna 2020 näiden korkojohdannaisten suojaavuus jäi alle 50%:n, joten jaksotamme muutoshetken markkina-arvot johdannaisten jäljellä olevalle juoksuajalle ja markkina-arvon muutokset ao. hetkestä eteenpäin kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Osa suojaustarkoituksessa hankituista johdannaisista oli jätetty suojauslaskennan ulkopuolelle. Näiden osalta markkina-arvojen muutokset on kirjattu aiemminkin suoraan tuloslaskelman rahoituseriin.

Poistoerosta on kirjattu konsernin omaan pääomaan 90 587 083,19 euroa (75 985 380,89 euroa vuonna 2019).

1 000 euroa	Finavia Oyj	
	2020	2019
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	286 635	286 635
Käyvän arvon rahasto	-24 891	-27 810
Voittovarot	-4 484	146 560
Yhteensä	257 260	405 385

20. Varaukset

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Pakolliset varaukset	17 040	17 645	17 040	17 645

Suurimmat erät pakollisissa varauksissa 31.12.2020:

- Eri lentoasemilla vireillä oleviin ympäristölupaprosesseihin liittyvä ympäristövaraus 14,5 milj. euroa (15,0 milj. euroa vuonna 2019).
- EASA:n uusien ilmailumääräysten mukaisten kiitoteiden turva-alueiden laajentamista varten on varattu 2,5 milj. euroa.

21. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoituslaitoksilta	552 850	382 726	552 850	382 726

Koronaviruspandemian takia Finavia-konsernin käyttökate laski merkittävästi maaliskuusta 2020 alkaen ja tämä johti tilanteeseen, missä rahoitussopimuksissa oleva kovenantti rikkoutui.

Kovenantin osalta neuvoteltiin waiver-sopimukset rahoittajien kanssa vuodelle 2020. Tilikauden 2020 päättymisen jälkeen saadun valtion pääomittamisen myötä kovenanttiehdot täyttyvät rahoitusehtojen mukaisesti eikä waiver-sopimuksia tarvita.

22. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset				
Suojaavien johdannaisten negatiivinen markkina-arvo	31 733	31 579	31 733	31 579
Tilikauden lopussa	31 733	31 579	31 733	31 579

KILA antoi uuden lausunnon johdannaissopimusten kirjaamisesta joulukuussa 2016 (1963/2016). Tämän perusteella myös suojaavien sopimusten käypä arvo on kirjattu taseeseen. Tarkemmin johdannaisia on kuvattu liitetietojen kohdassa 29.

23. Laskennallinen verovelka

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Tilinpäätössiirroista	22 647	18 996		
Tilikauden lopussa	22 647	18 996		

24. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoituslaitoksilta	96 749	18 369	96 749	18 369

Finavia Oyj:llä on sopimus rcf-lainasta (125 milj. euroa) Skandinaviska Enskilda Banken Ab:n kanssa, josta käyttämättä oli 55 milj. euroa 31.12.2020. Finaviolla on myös 250 milj. euron yritystodistusohjelma, joka oli käyttämätön tilikauden lopussa.

25. Saadut ennakot

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Saadut ennakot	382	1919	226	1022

26. Velat saman konsernin tytäryhtiöille

1 000 euroa	Finavia Oyj	
	2020	2019
Ostovelat	372	3 143
Siirtovelat	704	186
Tilikauden lopussa	1 076	3 330

27. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset				
Lomapalkkavelka sos.kuluineen	12 617	15 320	9 136	9 590
Palkkajaksotukset sos.kuluineen	2 695	4 792	1 633	2 829
Korkovelat	1 796	1 304	1 796	1 304
Muut	4 232	2 928	4 052	1 774
Tilikauden lopussa	21 340	24 344	16 617	15 498

28. Annetut takaukset, pantit ja vastuut

1 000 euroa	Konserni		Finavia Oyj	
	2020	2019	2020	2019
Muut takaukset tytäryhtiöiden puolesta				
Leasingvastuille annettu erityistakaus	37	85	37	85
Muut vastuusitoumukset	173	173	74	74
Leasingvastuut				
Tilikaudella 2021 maksettavat	4 662	5 500	4 443	5 291
Myöhemmin maksettavat	37 568	11 223	37 333	10 830

Muut vastuut

Investointeihin liittyviä hankintasitoumuksia oli yhteensä 36,0 milj. euron arvosta 31.12.2020. Suurimpana kohteena on Helsinki-Vantaan kehitysohjelma, mihin liittyy sitoumuksia 34,8 milj. euron arvosta.

Finavia Oyj on sitoutunut rahoittamaan osakkuusyhtiönsä LAK Real Estate Oy:n investointihanketta (Kolmioparkki) omistusosuuksensa mukaisesti 3,9 milj. eurolla, mistä oli maksamatta 2,4 milj. euroa 31.12.2020.

Finavia Oyj on tehnyt optiosopimuksen LAK Real Estate Oy:n osakkeiden takaisinmyynnistä. Finavia Oyj:llä on vastuu ostaa tai osoittaa ostaja osakkuusyhtiö LAK Real Estate Oy:n osakkeiden osalta, jotka ovat NREP:n hallinnoiman rahaston tai Pontos Aero Oy:n hallussa. NREP:llä ja Pontos Aero Oy:llä on mahdolluus, mutta ei velvollisuutta myydä kaikkia hallussaan olevat osakkeet. Finavian vastuu ostaa osakkeet realisoituu aikaisintaan viiden vuoden kuluttua kaupantekohetkestä.

Finavia Oyj on velvollinen tarkistamaan vuosina 2012–2020 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Tarkistuskausi on 10 vuotta. Vastuun enimmäismäärä on 120 344 135 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2029.

Vuosi	Kiinteistöinvestoinnit	Kiinteistöinvestoinnin alv	Tarkistusvastuu 31.12.2020	Vuotuinen tarkistuksen alainen määrä
2012	23 658	5 441	544	544
2013	16 353	3 925	785	392
2014	37 361	8 967	2 690	897
2015	50 285	12 069	4 827	1 207
2016	119 608	28 706	14 353	2 871
2017	122 724	29 454	17 666	2 945
2018	77 046	18 491	12 944	1 849
2019	256 555	61 573	49 258	6 157
2020	79 985	19 196	17 277	1 920
Yhteensä		187 821	120 344	18 782

29. Suojausinstrumentit ja suojauslaskenta

Korkoriskit

Korkoriskinhallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten vaikutus Finavian arvoon ja tulokseen. Finavia käyttää toimintansa rahoittamiseen sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia lainoja, joiden korkotason muutosten seurauksena syntyy tulokseen ja kassavirtaan vaikuttava korkoriski. Korkoriskin hallitsemiseksi Finavia käyttää koronvaihtosopimuksia ja hajauttaa osan lainaportfoliostaan kiinteäkorkoihin lainoihin. 31.12.2020 vaihtuvakorkoisia lainoja oli 284 milj. euroa ja kiinteäkorkoisia lainoja 518 milj. euroa.

Kaikki johdannaissopimukset on tehty suojaustarkoituksessa Finavian rahoituspolitiikan mukaisesti suojaamaan vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiä. Nykyisestä korkotasosta johtuen koronvaihtosopimusten suojauslaskennan mukainen tehokkuus jää alle puoleen sopimusten juoksuajasta, joten Finavia on luopunut suojauslaskennan soveltamisesta 1.1.2020 alkaen. Aiemmin suojauslaskennassa mukana olleiden johdannaisten käypä arvo on kirjattu oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kun johdannaisten osalta on luovuttu suojauslaskennasta, sopimusten käypä arvo jaksotetaan jäljellä olevalle juoksuajalle tuloslaskelman rahoituseriin. Käyvän arvon muutokset tästä hetkestä eteenpäin kirjataan suoraan tuloslaskelman rahoituseriin.

Niiden koronvaihtosopimusten osalta, joihin ei ole aiemminkaan sovellettu suojauslaskentaa, käyvän arvon muutokset kirjataan entiseen tapaan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat Finavian käyttämästä treasury-järjestelmästä ajettuihin markkina-arvostuksiin, jotka verifoidaan sopimusvastapuolten raportoiimiin markkina-arvostuksiin.

Valuuttariskit

Finavian valuuttariskin hallinnan tavoitteena on pitää valuuttariski mahdollisimman alhaisella tasolla. Valuuttariskin hallinnan tärkeimpiä periaatteina on varmistaa liiketoimintojen tietoisuus valuuttariskeistä, varmistaa lähtöpositioiden tunnistaminen sekä hallita avointa positiota tarvittaessa rahoitusinstrumenttien avulla. Finavia-konsernin maksuliikenne käydään pääsääntöisesti euroissa ja yhtiöiden tilit ovat euromääräisiä. Joissain tilanteissa hankintasopimuksissa hinnat tai hintakomponentit voivat olla valuuttamääräisiä tai muihin kuin euron kurssiin sidottuja. Valuuttamääräisiä hankintasopimuksia on suojattu valuuttatermiineillä.

Vuoden 2020 lopussa avoimia valuuttatermiinejä ei ollut.

Sähkön hintariski

Finavian sähkönhankinnan tavoitteena on ennustettava sähköenergian hinta sekä suojautuminen voimakkailta hinnannousuilta. Sähkön hintariskiltä suojataan seuraavan noin kolmen vuoden ennustettu kulutus vuosittain laskevalla suojaustasolla. Sähkö sopimukset ovat euromääräisiä ja ne erääntyvät vuosina 2021–2023.

Bitumin hintariski

Finavia arvioi bitumin hinnan suojaustarvetta ottaen huomioon kyseisen vuoden bitumitarpeen, käytettävissä olevat suojausinstrumentit sekä suojauksen kustannukset. Bitumin hinta voidaan suojata kiinteähintaisin ostosopimuksin tai raaka-ainejohdannaisten avulla. Vuonna 2020 Finavialle ei ole ollut bitumin suojaukseen liittyviä johdannaisia.

Tilinpäätöksessä 31.12.2020 johdannaissopimuksia oli konsernissa vain emoyhtiöllä Finavia Oyj:llä.

Johdannaissopimukset	Nimellisarvo €	Finavia Oyj	
		Käypä arvo €	Käypä arvo €
		Sopimukset, jotka erääntyvät seuraavan 5 vuoden kuluessa)	Sopimukset, jotka erääntyvät seuraavan 5 vuoden jälkeen
Koronvaihtosopimukset	87 000 000	0	-31 732 882
Sähkötermiinit	914 505	11 011	0

Oma pääoma/Käyvän arvon rahasto 31.12.2020

Koronvaihtosopimusten käypä arvo, jota jaksotetaan tuloslaskelman rahoituseriin sopimusten juoksuajalle	-24 890 832
---	-------------

Tilinpäätöksen ja toiminta- kertomuksen allekirjoitukset

Vantaalla 19. päivänä maaliskuuta 2021

Harri Sailas
Hallituksen puheenjohtaja

Johanna Kara

Nina Kiviranta

Tuija Pesonen

Esko Pyykkönen

Erkka Valkila

Stefan Wentjärvi

Kimmo Mäki
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla 19. päivänä maaliskuuta 2021

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti
KHT, JHT

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %

Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja + korko- ja muut rahoituskulut

Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskiarvo)

Oman pääoman tuotto, %

Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja - tuloverot varsinaisesta toiminnasta

Oma pääoma + vähemmistöosuus, tilikauden alun ja lopun keskiarvo

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma + vähemmistöosuus

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Tilintarkastuskertomus

Finavia Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Finavia Oyj:n (y-tunnus 2302570-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonemme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavas-

sa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonemme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taaseen osoittaman voiton käyttämisestä (sekä muun vapaan oman pääoman jakamisesta) on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vantaalla 19.3.2021

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti

KHT, JHT

FINAVIA

for smooth travelling

Finavia Oyj
Lentäjätie 3, 01530 Vantaa
www.finavia.fi